

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KEREITE YA 12

SESOTHO PUO YA TLATSETSO YA PELE (FAL)

PAMPIRI YA 2 (P2)

HLAKOLA/TLHAKUBELE 2015

MEMORANDAMO

MATSHWAO: 70

Memorandamo ona o na le maqephe a 15.

Tataiso ho Batshwayi

1. Mohlahlobuwa ha a tshwanela ho araba dipotso tse fetang BONNGWE mofuteng o le mong wa sengolwa.
2. Haeba mohlahlobuwa a fana ka karabo tse pedi moo ya pele e fosahetseng, empa ya bobedi e nepahetse, tshwaya karabo ya pele, mme **o tlohele e latelang.**
3. Haeba dikarabo di nomorilwe ka phoso, tshwaya ho ya ka memorandamo.
4. Haeba phoso ya mopeleto e ama moelelo, tshwaya karabo e fosahetse. Haeba e sa ame moelelo, e tshwaye e nepahetse.
5. Haeba mohlahlobuwa a sa sebedise 'di–a–bulwa-di-a-kwalwa/maqotsi' moo a lokelang ho qotsa, **a se fumantshwe kotlo.**
6. **Dipotsong tse bulehileng**, ho se ajwe matshwao bakeng sa E/TJHE kapa KE DUMELLANA/KE HANANA. Se tshwanetseng ho ananelwa ke lebaka/tshehetso.
7. Ha ho matshwao a lokelang ho Abelwa NNETE/MAFOSI kapa NTLHA/MOHOPOLO. Se tshwanetseng ho ananelwa ke lebaka/tshehetso.

KAROLO YA A: PADI/NOBELE

MAHLALE A KOPANE LEKWA – DN Katsie

POTSO YA 1

- 1.1 Pimville. ✓ (1)
- 1.2 O ne a batla mokotlana wa tjhelete. ✓ (1)
- 1.3 Mophetwa wa sehlooho/molwantshuwa. ✓ (1)
- 1.4 Tharahano. ✓ (1)
- 1.5 Baphetwa le dikamano tsa bona. ✓
Tikoloho✓
Mehla/Nako ya diketsahalo
Sesosa sa kgohlano
Tse pedi feela. (2)
- 1.6 O ne a baleha/nahana hore ba ka nna ba mo hlokomela hore ha se ngaka ya nnete. ✓ (1)
- 1.7 Ka bobedi (bana le Tlhoriso) ba ne ba fe Mananyetsa tlhahisoleseding nakong eo a neng a e hloka. ✓✓/Ba ne ba tsebise Mananyetsa moo ba boneng Sekgukguni a leba teng. (2)
- 1.8 Bomadimabe e bile hore Sekgukguni ya neng a ntse a mmatla, o ile a kgona ho bona mehlala ya maoto a Mananyetsa moo lehlabatheng, mme a kgona ho mo sala morao. ✓✓ (2)
- 1.9 Ka hara tlhaloso ya baithuti ho shejwe dintlha tsena:
  - Mosadi wa Mananyetsa o ile a roma ngwana ho ya bitsa ntatae. ✓
  - Ngwana a kgutla le molaetsa o reng Mananyetsa o itse a nehwe ponto tse pedi ka mokotlaneng o ka mora lemati. ✓
  - Ngwana ha a qeta ho tsamaya Sekgukguni a botsa Mmadieketseng hore a ka fumana mopotjwana hokae. ✓
  - Ha Mmadieketseng a ilo mmatlela mahleu, a sala a utswa mokotlana wa tjhelete.**Tse tharo feela.** (3)
- 1.10 - Nnete, ho ya ka diketsahalo tsa pale ena Sekgukguni le Mananyetsa ba ile ba ithuela tjhelete ka boqhekanyetsi. ✓✓ (2)
- 1.11 1.11.1 - Boipuiso/Monoloko.✓ (1)
- 1.11.2 -E mo senola e le motho ya kgopo, ya meharo/ya sa tshepahaleng/ya se nang kutlwelobohloko ho motswalle wa hae. ✓✓ (2)

- 1.12 Sebakeng sena, matlo ha a qadikana, mme motse ka mong o na le lebitso, le mebila e na le mabitso, ntlo ka nngwe e na le nomoro, ka hoo Mananyetsa ha a theoha tereneng o boleletse mokganni wa tekesi hore o ya Pimville, mmileng o itseng, nomorong e itseng. ✓✓ (2)
- 1.13 (a) O sebedisitse theho ya mabitso a bona. ✓✓
Mmasekala o rekisa jwala/Redientse Mananyetsa ke mohlola a di entse. ✓
- (b) O sebedisitse diketso tsa bona.
Ketso ya Mananyetsa ya ho siya Sekgukguni ka lebitleng. /O ile a sala a utswa mokotlana wa tjehelete ha Mmadieketseng a ilo mo rekela jwala.

O sebedisitse dipuo tsa bona.
- (c) Mananyetsa o itse ha a kgathalle le ha Sekgukguni a ka shwella ka lebitleng.
E le nngwe feela. (3)
- 1.14 - Mohatsa Mananyetsa, Mmadieketseng, o bile sethoto ho tshepa/ho utlwela bohloko motho eo a sa mo tsebeng, mme Sekgukguni o ile a kgona ho utswa mokotlana wa tjehelete Mmadieketseng a sa ile ho mmatlela mahleu.
- Bothoto ba Sekgukguni ba ho dumela ho kena ka lebitleng, ke bona bo entseng hore Mananyetsa a kgone ho baleha ka mokotlana wa tjehelete ha a qeta ho lefuwa. ✓✓
E le nngwe feela. (2)
- 1.15 C/Mananyetsa o utswa mokotlana wa tjehelete moo Sekgukguni a neng a robetse teng ka lengopeng. ✓✓ (2)
- 1.16 E, o entse hantle hobane o ne a sebedisa ditsela tsohle ho ikgapela mokotlana oo wa tjehelete. ✓✓
- KAPA**
- O entse hampe hobane o kentse motho ya neng a mo thusa tsietsing. (2)
- 1.17 Le dumellana le tsona hobane diketsahalo di bua ka baphetwa ba babedi, e mong o tswa Teransefala (Gauteng) ha e mong a tswa Foreisetata. Ba ile ba kopanela moeding wa diprofensi tse pedi, e leng borokgong ba noka ya Lekwa, mme e bile ba bohlale ka bobedi. ✓✓ (2)
- 1.18 Ha ho makatse hobane ho ne ho se tharollo e nngwe e ka ba kgotsofatsang ntle le ho e arolelana. ✓✓✓
- KAPA**
- Ho a makatsa hobane ba diehile ho e arolelana athe ba ne ba dumellane ho sebeta mmoho ho tloha qalong. (3)

[35]**KAPA**

KAROLO YA A: PADI/NOBELE

BOSWEU BA LEHLWA – Sello Moroe

POTSO YA 2

- 2.1 Ke Lerato.✓ (1)
- 2.2 O ne a le makgatheng a lefu.✓ (1)
- 2.3 O ne a ilo pepa./O ne a ilo ba le lesea/ngwana.✓ (1)
- 2.4 Mophetwa wa sehlooho/Molwantshuwa. ✓ (1)
- 2.5 Mookotaba.✓ (1)
- 2.6 - O ile a lahlehelwa ke moratuwa wa hae.✓
- O ile a hlora nako e telele.✓ (2)
- 2.7 - Ba ile ba dumela ho nka boikarabelo ba lesea la Hlomi le Lerato.✓
- Ba ile ba amohela ketso ya Hlomi ya ho nyala Dineo ka mora lefu la moradi wa bona.✓ (2)
- 2.8 - Bobedi ba malapa ana bo na le nnete le boikarabelo.✓
- Bobedi ba malapa ana bo na le bana ba kenang yunivesithi.✓
- Bobedi ba malapa ana bo na le mme le ntate. ✓
- Bobedi ba malapa ana bo rata thuto.
Tse tharo feela. (3)
- 2.9 Tlhalosong ya moithuti re lebelletse tse latelang.
- O ile a itokisetsa motjeko wa tsatsi leo ka ho tantshetsa ba lapa labo pele, ho ba bontsha seo a tla be a se etsa tsatsing la mokete.✓
- O ile a lokisa moriri.✓
- O ile a apara ka makgethe a maholo. ✓ (3)
- 2.10 Letshwao la thabo le kgotso. ✓Hlomi, Dineo le Bosweubalehlwa, ba ile ba itulela ha monate ka kgotso ka mora lefu la Lerato. ✓ (2)
- 2.11 Ya lerato, ya nang le boikarabelo hobane ha a ka a lwantsa Hlomi empa o ile a ba a fa Hlomi le moradiae dikeletso. ✓✓ (2)
- 2.12 Ya ho nyalwa ha Dineo ke Hlomi ka mora hore Lerato a hlokahale./Dineo o ile a mamella ho fihlela Hlomi a mo nyala.✓✓ (2)
- 2.13 Mafosi, mme wa Dineo o ne a thabetse lenyalo la Hlomi le Dineo hobane o ne a tseba kamoo moradi wa hae a ratang Hlomi kateng.✓✓ (2)
- 2.14 B/Se pheta diketsahalo tse hlahlamanang ho tloha qalong ho isa qetelong.✓ (1)

- 2.15 Sesosa e ne e le Lerato, kaha bahlankana ba bang ba ne ba batla ho ikgapela yena e be kgarebe ya bona. ✓✓ (2)
- 2.16 - Ho kena ha Hlomi habo Lerato ba sa nyalana e bile batswadi ba Lerato ba amohetse taba eo, ho nnetefatsa hore ke ditaba tsa mehleng ya kajeno. ✓
 - Mme wa Lerato o ile a kopa moradi wa hae hore a mo tsebise mohlankana wa hae, e leng tse ding tsa ditlwaelo tsa mehleng ya kajeno. ✓
 - Lerato le Hlomi ba ne ba kena yunivesithing, diyunivesithi ke dintho tsa mehleng ya kajeno ya tswelopele. **Tse pedi feela.** (2)
- 2.17 - Ke dumellana le yona hobane Firi o ile a ba a ya teronkong a sa ikgapela Lerato. ✓✓

KAPA

- Ke hanana le yona hobane ditlhare tsa pele, tseo Mmadito a di fileng Firi di ile tsa sebetsa hobane Firi o re di sebeditse hantle haholo ka hobane Lerato o ile a qala ho fetohela Hlomi a ba le kgahleho ho Firi.
E le nngwe feela. (2)
- 2.18 - E, hobane o ne a rata Hlomi ka nnete. ✓✓

KAPA

- Tjhe, hobane ketso eo e mo hlahisa e le motho ya thabetseng lefu la Lerato. (2)
- 2.19 Ke ketsahalo eo ho yona Hlomi a nyalang Dineo, ✓hobane Dineo o qetelletse a nyalwa ke mohlankana eo a neng a mo rata empa a sitiswa ke Lerato. ✓✓
 Dikarabo tsa baithuti di elwe hloko. (3)

[35]

SEHLEKEHLEKE SA DEIDRO – VT Masima

POTSO YA 3

- 3.1 Ke baruti/ditho tse ding tsa mokgatlo wa Bana ba Phiri. ✓ (1)
- 3.2 Sehlekehlekeng sa Deidro/Sehlekehlekeng sa tumelo. ✓ (1)
- 3.3 Ke ho bolaya Mobishopo Gabriel Gaofetoge le Timbonile Dlamini. ✓ (1)
- 3.4 Tharollo/Mothipoloho. ✓ (1)
- 3.5 Kgohlano. ✓ (1)
- 3.6 - Setjhaba sa Basotho se ile sa haroha matswalo ke ho nyamela ha mopresidente wa sona. ✓
- Dinaha tsa Afrika e Borwa di ile tsa tshoswa haholo ke ketsahalo ena. ✓
- Dinaha tsa Afrika e Borwa di ile tsa lokela ho lefa bokgothokgotho ba tjhelete ho lokolla Monnafeela.
Tse pedi feela. (2)
- 3.7 - O ile a fumana lesedi ka Ilizwe Mission Church eo e leng kgale a batla ho tseba ka yona. ✓
- O ile a tseba le hore Sam Zamiya ke e mong wa baruti ba kereke eo, mme o Botswana. ✓
- O ile a tseba hore Amanda Zamiya ke lemao le ntlhapedi, hoba ke sehlwela sa mokgatlo wa Bana ba Phiri, hape ebile ke sehlwela sa Zero.
Tse pedi feela. (2)
- 3.8 - Chikano o boletse hore o ne a le mohlaleng wa ditho tsa Ilizwe Mission Church. ✓
- A hlalosa hore o se a utlwetse hore e mong wa baruti ba kereke eo, o teng kaekae moo Botswana. ✓
- Ramaqiti o ile a mmolella ka ho nyamela ha thapikepe, Thakadi.
Tse pedi feela. (2)
- 3.9 - Nakong ya dipuisano, Mobishopo o ile a nyemotsa baruti ka lonya le leholo. ✓
- Ka mora moo Mobishopo a tshwara pene ya hae eo e leng sebetsa se kotsi, mme bamamedi ba hae ba tshoha haholo. ✓
- Ka pene eo ya hae a thunya e mong wa baruti ba tswang Botswana, mme eo a shwa hanghang. ✓ (3)
- 3.10 A mo senola e le motho ya bohlahe hobane o lemoha hore ketso ya aubuti wa hae e ke ke ya ba tswela molemo/ha a sa batla ho sebediswa hampe ke aubuti wa hae. ✓✓ (2)
- 3.11 Ke ya ka ntle, ✓hobane ke twantshano e bonwang pakeng tsa baphetwa. ✓ (2)
- 3.12 Mafosi hobane Ramaqiti o ile a ba siya moo a ipha dimenyane. ✓✓ (2)

- 3.13 D/Hobane paleng o hlahiswa ka lehlakore le le leng la bobae. ✓✓ (2)
- 3.14 A dumellana le bona ka hore Katriena o ne a thabetse molemo wa ho fuwa ntle e ntle a sa tsebe hore mpho eo e mo kentse lerabeng la ho sebediswa ke mokgatlo wa Bana ba Phiri. ✓✓ (2)
- 3.15 Ke thuto ya hore ntho e nngwe le e nngwe e na le moputso/moputso wa ho hloka botshepehi ke lefu/ho hloka nnete le boikemelo ho ka memela motho lefu. ✓✓ (2)
- 3.16 - Ho sebediswa mehala/difounu. ✓
 - Ho tsamauwa ka makoloi. ✓
 - Ho palangwa difofane.
 - Ho dulwa dihoteleng/ho ketekelwa dihoteleng.
 - Ho sebediswa dithunya.
 Ho elwe hloko dikarabo tsa baithuti.
Tse pedi feela. (2)
- 3.17 E ne e nepahetse hobane dinaha tseo di ne di batla ho pholosa bophelo ba mopresidente Monnafeela/di ne di batla ho thibela ho qhomiswa ha dibomo tsa nyutleleha. ✓✓

KAPA

E ne e sa nepahala hobane dinaha tseo, di ne di se na bonnete ba hore di tla fumana Monnafeela le tlhapikepe, Thakadi.

E le nngwe feela. (2)

- 3.18 Ke bo sa amohelehang hobane mofuta wa mosebetsi oo a o etsang, o kotsi ha o hloke/lokela ho kopanngwa le taba tsa marato. ✓✓

KAPA

Ke bo amohelehileng hobane Chikano o itshwanela le bahlankana bohle ba batlang dikgarebe tseo ka mohlomong ba ka tshwanang ba di nyala.
 E le nngwe feela. (2)

- 3.19 Ke Fernando Chikano/Thakgodu Lelebela, ✓ hobane ke mophetwa ya bohle, ya bontshang tsebo e kgolo ya mosebetsi oo a o etsang. ✓✓
Dikarabo tsa baithuti di elwe hloko. (3)

[35]**MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A: 35**

KAROLO YA B: TSHWANTSHISO/TERAMA

SEFI – DJ Nkutha

POTSO YA 4

- 4.1 Ke ha ntatae a kwenehetse taba ya ho re o mo romela yunivesithing. ✓ (1)
- 4.2 - Mmankepe ✓
- Raboditse
- Nkepe
E le nngwe feela. (1)
- 4.3 - Baphetwa le dikamano tsa bona. ✓
- Tikoloho
- Mehla/Nako ya diketsahalo
- Sesosa sa kgohlano
E le nngwe feela. (1)
- 4.4 Ke sebakadi sa sehlooho/Molwantshuwa. ✓ (1)
- 4.5 - Dira tsa hae di ile tsa sebedisa dithare. ✓
- Dira tsa hae di ile tsa mo ruta ho nwa jwala. ✓
- Dira tsa hae di ile tsa mo ruta ho shapa mosadi. ✓
- Dira tsa hae di ile tsa mo fumanela nyatsi.
- Dira tsa mo hlohlelletsa ho se ise moradi wa hae yunivesithing.
Tse tharo feela. (3)
- 4.6 - Motaung e ne e se e le lehlena, a fihla ka mora nako mosebetsing, a ba a lelekwa mosebetsing. ✓
- Qetellong a kwallwa/tshwarwa ho thwe o lekile ho beta Mmankepe ka makgetlo. ✓ (2)
4.7	<u>Mmatiisetso</u> - O ne a na le kgalemelo morading wa hae. ✓ - O ne a sa tjhake a dula lapeng. - O ne a sa kope malapeng. Tse pedi feela.	<u>Mmankepe</u> O ne a se na kgalemelo morading wa hae. O ne a tjhaka a tlatlala le motse. ✓ O ne a dula a kopa hohle malapeng.	(2)
- 4.8 - O fihlile a rohakana. ✓
- A robala ka dieta betheng, a shebisitse hlooho ka maotong. ✓
- A qetella ka ho hlatsa.
Tse pedi feela. (2)
- 4.9 - Mmatiisetso o ile a makalla monna wa hae kamoo a fedileng, a bile a tshwehang kateng. ✓
- A mo hopotsa mantswe a mohla yena Motaung a neng a boledisa Mmatshela enwa ya mo tshwereng ka mokgwa ona o tjena. ✓

- A ba a jwetsa Motaung hore se mo pitlile sefi seo e leng kgale a se tjhehetswe.

Tse pedi feela.

(2)

4.10 Tjhe, o iketsa eka o mo utlwetse bohloko empa haele hantle, o thabile haele mona ntata Tiisetso a tla hloleha ho mo isa yunivesithing. ✓✓

(2)

4.11 Ke tsa mehleng ya kajeno/sejwalejwale, hobane boholo ba ditho tseo ho buuwang ka tsona tse kang, boteng ba diyunivesithi le phatlalatso ya sephetho sa baithuti dikoranteng, ke tsa mehleng ya kajeno. ✓✓

(2)

4.12 - Ke monna wa Mmankepe, ha a ne a honohela moradi wa Mmatiiisetso ya pasitseng lengolo la materiki. ✓✓

- Ke katleho ya lelapa la Mmatiiisetso.

E le nngwe feela.

(2)

4.13 Ya kgopo ya se nang qenehelo, ✓hobane Motaung o tena a ba boemong boo a leng ho bona ka lebaka la hae. ✓

(2)

4.14 - Di dumellana le tikoloho ya tshwantshiso ena, ke ya mahaeng e kgabileng ka dithaba le dinoka. Ho bobebe ho Raboditse ho ka tjheka ditlhare tseo a batlang ho di sebedisa ha a phetha merero eo ya hae e mebe. ✓✓

- Tikolohong eo, ho na le moo ho rekiswang jwala. Ke ka hona Raboditse a ileng a mo tlwaetsa, a ba a mo hohella moo.

E le nngwe feela.

(2)

4.15 C - Sehlohlolo ✓

(1)

4.16 - E dumellana le ketsahalo ya hore Motaung a dumele hore Raboditse a mo rute jwala, feela a sa tsebe hore Raboditse o mo kwetletse lerumo ka kobong. /A dumele ha Raboditse a re a utlwane le Mmatshela, a sa tsebe hore o mo tjhehetse leraba. ✓✓

- A mo nyadise mosadi wa tameneng le ho mo lebatsa ba lelapa la hae.

E le nngwe feela.

(2)

4.17 O atlehile hobane Motaung o ile a tjhehelwa sefi ke ba ha Raboditse, mme qetellong sa mo pitla. ✓✓

(2)

4.18 Ha ke dumellane le yena hobane ngwanana eo ha a se a rutehile, a ka ba le melemo e mengata lapeng labo. ✓✓

KAPA

Ke dumellana le yena hobane ke nnete ha a nyalwa e tla ba molemo lelapeng le leng.

E le nngwe feela.

(2)

4.19 Karabong tsa baithuti ho ka lebellwa le leng la mahlakore ana.

- O e phethetse hantle, ✓ hobane pheletsong sefi seo Motaung a neng a se tjhehetswe se ile sa mo pitla. ✓✓

KAPA

- Ha a e phethela hantle, hobane re ne re lebelletse hore Motaung o tla iphumana, a kgutlele bothong ba hae bo lokileng ba pele.

E le nngwe feela.

(3)

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B: 35

KAROLO YA C: PALEKGUTSHWE**MODIA – Mofihli MK le ba bang****POTSO YA 5**

- 5.1 5.1.1 Tatolo. ✓ (1)
- 5.1.2 Ke mophetwa ya tjhitja. ✓ (1)
- 5.1.3 Ba ne ba pholoswe ke mapolesa/ba namolelwe ke mapolesa ha batho ba ne ba batla ho ba bolaya. ✓✓ (2)
- 5.1.4 Karabong ya moithuti re lebelletse tse latelang:
- Ka nako ya ho fiela mabala, bana ba hlahafala, ba bina dipina tsa boipelaetso, ba kokositse dipolakathe, ha ba bang ba kokositse dikgarafu, diharaka jj, ✓ eitse ha ba kgalengwa ba kurutletsa mookamedi ka majwe, ✓ mme ke ha mookamedi a tla baleha a ya ikwalla ka ofising ya hae. ✓ (3)
- 5.1.5 Ya nang le boikarabelo. ✓ (1)
- 5.1.6 Ke ketsahalo eo ho yona re bonang mehwanto ya boipelaetso, dipolakathe le dibetsa tse kokoswang ha ho ipelaetswa, e leng dinto tse tlwaelehileng mehleng ena. ✓✓ (2)
- 5.1.7 Ke nnete hobane mohlang ba neng ba etsa lerata, monga thavene o ne a ba kgalame jwalo ka bana, mme ba thola tu! ✓✓ (2)
- 5.1.8 O ile a beta a ba a bolaya ngwana eo ya neng a mo fiella mokhukung wa hae. ✓✓ (2)
- 5.1.9 Karabong tsa baithuti ho ka lebellwa le leng la mahlakore ana.
- Ke nahana hore o di phethela hantle hobane Ralehlatsa o kgola ditholwana tsa seo a se jetseng. ✓✓
- KAPA**
- Ha a di phethela hantle hobane ha re tsebe hore mookamedi o ile a fella kae.
- Dikarabo tsa baithuti di elwe hloko.** (2)
- 5.1.10 - Ke ne ke sa tlo ba karolo ya morero oo hobane dikgoka ha se tharollo ya mathata. ✓✓
- KAPA**
- Ke ne ke tla ba karolo ya morero oo hobane ka nako e nngwe, batho ba na le ho sala ba bang morao feela.
- E le nngwe feela.** (2)
- 5.2 5.2.1 Zimbabwe. ✓ (1)
- 5.2.2 Diketso tsa mophetwa ✓ (1)

- 5.2.3 - Bobedi e ne e se matswallwa a Afrika-Borwa. ✓
- Bobedi e ne e le ditho tsa lemulwana la ditlhokotsebe. ✓ (2)
- 5.2.4 - Ka nako eo a lelang ho tshela noka, o ile a hata hodima le leng la mafika ka nokeng, athe o hata hodima kwena. ✓
- E ile ya mo loma a wela hara lehlaka. ✓
- O ne a tswe ka nokeng kamoo a lemetse, a tabohetswe ha bohloko.
Tse pedi feela. (2)
- 5.2.5 - Ho ne ho na le masimo ebile ho lengwa ✓
- Ho ne ho ruilwe dikgomo. ✓ (2)
- 5.2.6 A dumellana le ketsahalo ya ho lemala ha Mbedzi hobane o tlositswe lapeng ke tshotleho, motsotsong wa hore a fumane thuso, o kena tsietsing. ✓✓ (2)
- 5.2.7 Ke kgohlano ya ka hare, ✓ hobane maikutlo a Mbedzi a ne a lwantshana. ✓ (2)
- 5.2.8 - Ke nnete hobane ba ne ba rekisa dithethefatsi, ba utswa le ho rekisa makoloi kahoo ba kgona ho iphedisa. ✓✓ (2)
- 5.2.9 - O atlehile hobane dintho ha di a ka tsa etsahala jwalo ka ha Mbedzi a ne a nahanne. ✓ O ne a nahanne hore naheng eo o tla fumana mosebetsi ha bonolo ✓ empa ha se be jwalo a iphumana a wetse hara mathata a mofutafuta hoo qetelletseng a bolauwe ka ho thungwa. ✓ (3)

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA C: 35

KAROLO YA D: DITHOTHOKISO**POTSO YA 6**

- 6.1 6.1.1 - Mmele o boima.✓
- Mesifa e hana ho sebetsa.✓
- Mangole a na le bothata.
Tse pedi feela. (2)
- 6.1.2 Ebe ke ne ke etsang?✓ (1)
- 6.1.3 - Ofising.✓
- Sekolong.✓ (2)
- 6.1.4 - 2/Mangole ke ditshetlalla a hana ho kobeha. ✓
- 7/Maoto o a hulanya sa pere e babaela.✓ (2)
- 6.1.5 Bohlokwa ba lebitsomamarane leo ke ho tiisa taba ya hore bongata ba dipampiri tse tafoleng, bo bolela hore mosebetsi o sa le mongata hobane tlelereke ha e kgone ho o phetha ka lebaka la mokgathala wa Mantaha hoseng.✓✓ (2)
- 6.1.6 Mokgabisopuo oo o hlakisa hantle seo sethothokisi se buang ka sona, e leng hore motho eo o nyoruwe haholo, mme o nwa metsi a mangata jwalo ka ntja.✓✓ (2)
- 6.1.7 D/Karaburetso ya pono.✓ (1)
- 6.1.8 Le totobatsa maikutlo a makalo hobane sethothokisi se makalletse kelello ya ngwana sekolo e hanang ho tsepama dithutong ka Mantaha hoseng, ka mora diketsahalo tsa mafelo a beke.✓✓ (2)
- 6.1.9 E sebedisitswe ka sepheo sa ho tlamahanya molathothokiso wa 5 le wa 6.✓E re thusa ho utlwisisa hore ka Mantaha hoseng, mmele ya batho e ba tsebisa hore ba e sebedisitse ha boima mafelong a beke ebile ba a itshola ka seo ba se entseng. ✓✓ (3)

LE

- 6.2 6.2.1 Boqheku/Botsofadi. ✓ (1)
- 6.2.2 - Ho sala le bana.✓
- Ho etsetsa bana ditshomo.✓ (2)

- 6.2.3 - Poeletsamodumo ya didumannotshi/Asonense. ✓
 - Poeletsamodumo ya didumammoho/Alethereishene.
E le nngwe feela. (1)
- 6.2.4 - Hle ✓
 - Ruri ✓ (2)
- 6.2.5 Ha a sa nka hantle ebile le bolebadi bo iphile matla. O lebala ntho a qeta ho e utlwa/ho e jwetswa. ✓✓ (2)
- 6.2.6 Mothofatso o thusa ho tlisa kutlwisiso ya hore motho ha a se a tsofetse/a hodile, keello ya hae ha e sa hopola, o se a lebala ntho tse ngata. ✓✓ (2)
- 6.2.7 Sepheo ke ho hatella/matlafatsa mohopolo wa hore ke nnete boqheku bo fihlile./Ho sidilella mohopolo kelellong ya mmadi hore ke nnete boqheku bo fihlile. ✓✓ (2)
- 6.2.8 Bohlokwa ba phetapheto ya moelelo e sebedisitsweng ke ho hatella seo sethothokisi se buang ka sona e leng hore o se a lakatsa lefu/ho shwa/ho hlokahala. ✓✓ (2)
- 6.2.9 Bohlokwa ba lehokela/neeletsano ke ho tlamahanya melathothokiso/Ho hatella hore keello e se e lebala kapele. ✓✓ (2)
- 6.2.10 Sethothokisi se fetotse tatellano e setlwaeding ya mantswe ka hara molathothokiso oo ✓ e leng '**Tsa bophelo** dintle ha o sa di bona' e leng tatellano e sa tlwaelehang, ka tlwaelo re re '**Dintle tsa bophelo** ha o sa di bona'. ✓ (2)

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA D: 35
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 70